

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

havnen vil jeg sige, at en af de ting, som ofte danner den største hindring for industrivirksomhed og for at få gang i turismen, er, at det er for dyrt at komme til og fra, altså transportomkostningerne; men det er da givet, og det forstod jeg også på handelsministeren, at der føres over for Bornholms lufttrafik en meget moderat prispolitik, sådan at omkostningerne kan holdes nede på et niveau så lavt, som det overhovedet er muligt.

Må jeg til slut sige, at jeg er enig med handelsministeren i hans redegørelse, som efter min opfattelse var umådelig positiv. Det radikale venstre ønsker også gerne at give udtryk for sin positive holdning til øsamfundenes problem og til det bornholmske problem, som her i dag er til diskussion først og fremmest.

Arne Larsen: Man kan jo desværre også i dag konstatere, at fremmødet i folketingssalen ikke er særlig stort — en halv snes medlemmer ud over ordførerne er vist alt, hvad jeg kan tælle — og det er beklageligt nok, for også i dag behandler vi problemer, som jeg synes kunne påkalde en større interesse.

Jeg tror, vi alle her i det høje ting fuldt ud erkender, at Danmark i øen Bornholm har en virkelig perle, en vidunderlig ø med en pragtfuld natur, og at vi fra det øvrige land er glade for at besøge øen, at feriere dér og have det rart. Bornholmerne er jo også rare og dejlige mennesker, og det ville være synd og skam, om der ikke blev gjort noget for de 47.346 bornholmere, så de blev lige så glade og tilfredse med Bornholm, som vi andre er det. Sæt nu, at bornholmerne blev så vrede på os andre, at de løsrev sig fra kongeriget eller lyttede til de skånske løsrivningstendenser og måske sluttede sig sammen med Skåne. Men så galt går det nok ikke.

Men der er jo noget galt, levebetingelserne, eksistensmulighederne, har trange kår på Bornholm. Der er alvorlige problemer, som har betydet et faldende indbyggertal, der er

arbejdsløshed, og der er svigtende indkomster, og det hænger nok sammen med nogle af de spørgsmål, som forslagsstillerne har rejst gennem det foreliggende beslutningsforslag. Erhvervslivets dårlige konkurrencevilkår på grund af øens beliggenhed — men det kan vi jo desværre ikke gøre noget ved — større fragtomkostninger, større elpriser og det, der i øvrigt er nævnt, belaster jo erhvervslivet på Bornholm ret føleligt.

Nu har jeg forstået på handelsministerens redegørelse, at man har udnyttet egnsudviklingsloven i den udstrækning, der har været muligheder for, men at det er meget begrænset, hvad egnsudviklingsloven og dens støtteforanstaltninger egentlig har betydet for Bornholm. Det er den problematik, vi løber ind i, for egnsudvikling skal jo helst foregå steder, hvor der ligesom er et ordentligt befolkningsunderlag; hvor der er muligheder for at skabe nogle kraftcentre, og Bornholm har netop i kraft af sin beliggenhed og sit ringe befolkningsunderlag visse vanskeligheder, som det næsten er umuligt at overvinde.

Men der er jo af forslagsstillerne peget på nogle muligheder, og der er stillet konkret forslag om, at man skulle oprette en bornholmsk erhvervslånefond, og det kan man selvfølgelig godt være enig i. Man tænker sig, at en fondsdannelse på 10 mill. kr. ville være den rigtige. Men jeg tror, at handelsministeren er inde på noget rigtigt, når han nævner oprettelsen af en sådan i samarbejde med erhvervslivet på Bornholm, sådan at de også selv får mulighed for at vise og pege på, hvilke muligheder der er, og være medbestemmende om, hvordan pengene eventuelt skal bruges. Så jeg vil da meget ønske, at man kan arbejde videre med det problem og nå til en tilfredsstillende løsning.

Det er også tilfredsstillende, synes jeg, at erfare, at trafikministeren har været involveret i problemet om elforsyningen, for det er givet, at der her er visse overordentlig vanskelige spørgsmål. Nu skal jo olie og kul osv. fragtes til Bornholm, og det er især fragtomkostningerne, som belaster priserne